

Gāzes apgādes risinājumi privātmāju ciematos

Teksts: Austris Kalmiņš
Foto: no «būvēt» arhīva

Strauji attīstoties privātmāju ciematā, atsevišķu privātmāju un citu objektu būvniecībai, aizvien intensīvāk tiek veikta arī gazifikācija. To nosaka fakts, ka dabasgāzes izmantošana apkures nodrošināšanai privātmājās ir viens no lētākajiem risinājumiem, neraugoties uz tarifu celšanos.

Privātmāju ciematu gazifikācija

Praktiski visiem jaunajiem privātmāju ciematiem, kas atrodas vai šobrīd tiek būvēti Rīgas tuvumā, tiek nodrošināta dabasgāzes piegāde. Tas ir viens no projekta kvalitātes rādītājiem. Iespējami divi risinājumi – pirmajā gadījumā projekta attīstītāji piedāvā jau gatavas mājas ar visām komunikācijām, tostarp dabasgāzes pieslēgumu. Otrs variants paredz gāzesvada izbūvi visas topošā ciemata infrastruktūras veidošanas laikā, savukārt piedāvātas tiek nevis gatavas mājas, bet ar komunikācijām aprīkoti apbūves gabali. Jaunā ciemata veidotāji to dara, lai šos apbūves gabalus potenciālajiem klientiem padarītu pievilcīgākus. Un gāzesvada izbūve ietilpst šajos infrastruktūras izveidošanas darbos (ja attiecīgajā vietā tas tehniski ir iespējams).

Ap Rīgu infrastruktūra ir diezgan labi attīstīta, un arī dabasgāzes pieslēgumu nodrošināt vairumā vietu ir iespējams.

To nodrošina diezgan blīvs sadales vadu tīkls, atliek tikai pieslēgties (ja esošā sadales vada potenciāls atļauj) un izbūvēt sadales gāzesvadu uz jaunattīstāmo teritoriju. Šie darbi notiek, sadarbojoties «Latvijas Gāzei» un attiecīgā projekta attīstītājiem vai konkrētās teritorijas īpašniekam. Tas notiek tādējādi, ka projekta attīstītāji saskaņo ar «Latvijas Gāzi» visu tehnisko dokumentāciju, bet tālāk paši veic konkrētās teritorijas apbūves projektēšanu un arī būvdarbus. Pēc tam kad gāzesvadam pieslēdzas klienti un sākas dabasgāzes patēriņš, eksistē mehānisms, ar kura palīdzību «Latvijas Gāze» atdod attīstītājiem daļu investīciju, kas tikušas ieguldītas gāzesvada izbūvē. Cik daudz un kādā veidā – to nosaka katrs konkrētais gadījums. Iespējami dažādi risinājumi.

Gazifikācijas projektu realizācijas gaita un ilgums

Cik ilgā laikā kādu teritoriju iespējams gazificēt, ir atkarīgs gan no tās lieluma un potenciālo klientu skaita, gan teritorijas atrašanās vietas, gan citiem apstākļiem. Gadījumos, kad perspektīva mikrorajona gazifikāciju uzņemas «Latvijas Gāze», vispirms tiek rīkotas iedzīvotāju aptaujas, organizētas iedzīvotāju kopsapulces, kurās tiek sniegtas atbildes uz visiem jautājumiem par izmaksām un termiņiem, un vēlāk tiek vākti pieteikumi no klientiem. Ja to skaits ir pietiekams un projekts atzīts par rentablu, tad tiek rīkoti atklāti konkursi projektēšanas un būvdarbu veikšanai un ar klientiem slēgti līgumi par pieslēgumu izbūvi. Tā kā projektēšanu un būvniecību veic būvkompanijas, darbu realizācijas termiņi lielā mērā ir atkarīgi no tām.

Projekta virzību vēl pirms projektēšanas un būvniecības ietekmē arī paši klienti – cik ātri viņi spēj organizēties, pieņemt lēmumus un iesniegt pieteikumus pieslēgumam. Problēmas var sagādāt privāto zemju īpašnieki, kas nevēlas, lai caur to īpašumu tiek būvēti gāzesvadi – šādas situācijas var apturēt projektu uz nenoteiktu laiku. Visu